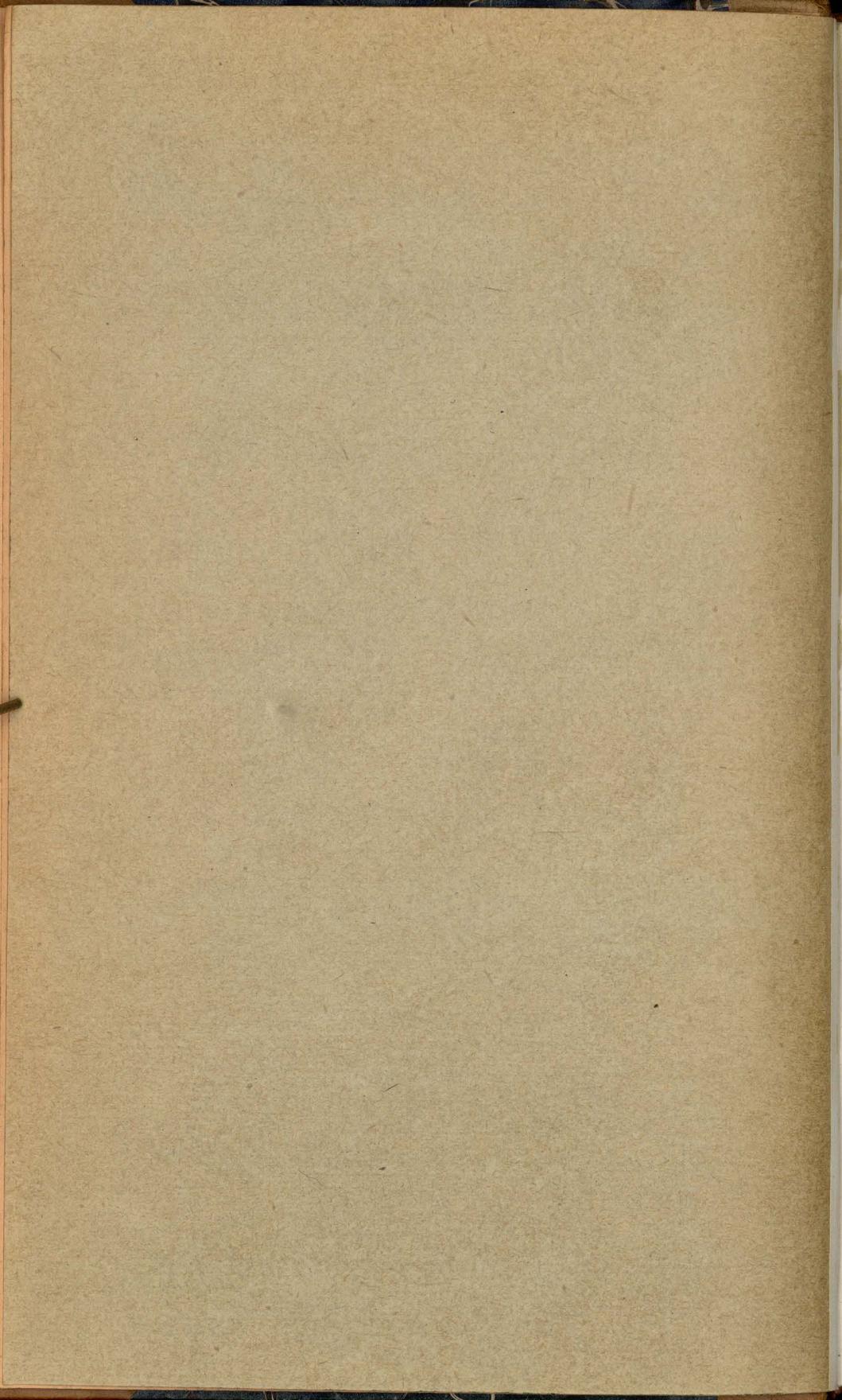

DET KONGELIGE NORSKE
VIDENSKABERS SELSKABS
SKRIFTER

1904

AKTIETRYKKERIET I TRONDHJEM
1905

DET KONGELIGE NORSKE
VIDENSKABERS SELSKABS
SKRIFTER

1904

AKTIETRYKKERIET I TRONDHJEM
1905

Indhold.

	Side
1. I. Hagen. Ein Beitrag zur Kenntniss der Brya Deutschlands	1—17
2. M. Foslie. Algologiske Notiser	1—9
3. K. Rygh. Videnskabsselskabets Oldsagsamling: Tilvækst i 1904 af Sager ældre end Reformationen. Med 2 Plancher	1—27
4. Th. Petersen. Antiquariske Notiser	1—20
5. Fredrik B. Wallen. Seks Altarskabe i Videnskabsselskabets Oldsag- samling. Med 6 Plancher	1—28
6. Aarsberetning for 1904	1—37

DET KONGELIGE NORSKE
VIDENSKABERS SELSKABS
AARSBERETNING

FOR

1904

AKTIETRYKKERIET I TRONDHJEM
1905

DET KONGELIGE NORGE
NEDENSKABZ ESKABZ

AARSBERLINGE

1901

1901

AKTETSKRINKELST I TONDRHJEM

1901

Direktionens Aarsberetning for 1904.

Selskabets Byggearbeider er nu afsluttede. Det fra 1903 gjen-staaende Arbeide paa Mellembygningen, nemlig den udvendige Puds samt Indredningen af den paabyggede, for Bibliotheket bestemte Etage med Reoler er tilendebragt i det forløbne Aar. Til Bestri-delse af Omkostningerne herved har man havt Statens Restbidrag for Budgetterminen 1904—05, stort 2,500 Kr.

Byggearbeidet, som paabegyndtes i 1897, har væsentlig om-fattet Tilbygning af en Østfløj og en Sydfløj med Ombygning af Hovedtrappen, samt Paabygning af Mellembygningen med Indred-ning af Bibliotheksbygningens Loft.

De samlede Udgifter ved dette Byggearbeide har udgjort

Kr. 86,655.08

Heraf falder paa

Østfløien	-	28,123.73
Sydfløien, Hovedtrappen og Privetbygningen	-	42,006.93
Mellembygningen og Indredning af Bibliotheksbyg-		
ningens Loft	-	4,317.02
Inventar	-	10,484.64
Kloaker, Vand- og Gasledning	-	1,722.76

Sum Kr. 86,655.08

De Midler, som man har kunnet anvende til Dækkeelse af Udgifterne, har været:

Bidrag af Statskassen	Kr. 35,000.00
— - T.hjems Brændevinssamlag	30,800.00

Overf. Kr. 65,800.00

	Overf. Kr. 65,800.00
Gave af Rektor Lossius	5,000.00
Leilighedvis afsat af Selskabets Aarsindtægter og ind- vundet ved Renter	8,982.49
	Sum Kr. 79,782.49
Tilbage staar saaledes et Beløb af	6,872.59
som man hidtil har maattet dække ved midlertidige Laan.	

Man har søgt at tilveiebringe i det mindste endel af dette Beløb ved Bidrag af kommunale Institutioner og henvendte sig derfor til Brændevinssamlaget og Trondhjems Sparebank om extra-ordinære Bidrag paa 2,000 Kr. af hver. Men det førstnævnte Andragende blev ikke indvilget, og det sidste var ved Aarets Udgang endnu uafgjort.

I Anledning af de i sidste Aarsberetning omhandlede Foranstaltninger til Bygningernes Betryggelse mod Brandfare, har man oversendt Magistraten et specificeret Overslag over de paaregnelige Udgifter med Anmodning om, at Sagen maa forelægges Formandskabet og Beløbet udredes af Bykassen. Herpaa har man dog endnu ikke erholdt noget Svar.

Paa de i Generalforsamling den 6te November 1903 vedtagne Forandringer i Selskabets Statuter er der ved kgl. Resolution af 13de Februar meddelt naadigst Stadfæstelse.

Ved Skrivelse fra Professor Hægstad modtog Direktionen Tilbud om at vælge et Medlem af Bestyrelsen af „Ivar Aasens Fond.“ Tilbuddet var begrundet i „den Fortjeneste, Selskabet har af at have hjulpet frem og støttet Ivar Aasen.“

Direktionen besluttede at efterkomme Henvendelsen og valgte til det omhandlede Hverv Selskabets Medlem Dr. Amund B. Larsen, der ogsaa modtog Valget.

Med Hensyn til Samlingernes Virksomhed henvises til de Indberetninger fra Bestyrerne af de forskjellige Samlinger, der ledsager denne Aarsberetning. Aabningstiderne har været de samme som tidligere.

Til videnskabelige Undersøgelser har der, ligesom i 1903, været anvendt et Beløb af 1,500 Kr., nemlig til zoologiske Undersøgelser

800 Kr., til algologiske 400 Kr. (H. M. Kongens Bidrag til Selskabet) og til arkæologiske 300 Kr.

Selskabet har udgivet Skrifter 1903 med følgende Indhold:

1. I. Qvigstad. Kildeskrifter til den lappiske Mythologi.
2. M. Foslie. Two new Lithothamnia.
3. Dr. Gust. Swenander. Über die Mauser der Lummen und Alken.
4. K. Rygh. Videnskabsselskabets Oldsagsamling. Tilvækst 1903 af Sager ældre end Reformationen.
5. A. B. Wessel. Stenredskaber, fundne i Sydvaranger i senere Aar (med Afbildninger efter Fotografier af Ellissif Wessel).
6. Dr. Gust. Swenander. Über die athecaten Hydroiden des Drontheimsfjordes.
7. Embr. Strand. Theridiidæ, Argiopidæ und Mimetidæ aus der Collettschen Spinnensammlung.
8. Aarsberetning for 1903,
i alt noget over 12 Ark.

Aarsberetningen, der indeholder Direktionens Aarsberetning og Samlingsbestyrernes og Bibliothekarens Indberetninger, er ogsaa trykt særskilt og uddelt gratis i et større Antal Expl., bl. a. til Herredsstyrelser og Sognebiblioteker i det trondhjemske, Bladredaktioner m. fl.

Selskabets aarlige Fest høitideligholdtes paa H. M. Kongens Fødselsdag, den 21de Januar, ved et Foredrag af Hr. Direktør Thiis om Maleren, Professor Hans Gude.

I Generalforsamling den 21de Oktober foretages Valg paa Præses istedetfor Dr. B. Lysholm og et Medlem af Direktionen istedetfor Overlærer S. Wleügel. Begge de udtrædende gjenvælges. Ligeledes gjenvælges til Revisorer Kaptein F. Kjelland og Adjunkt Jakob Hartmann.

Selskabets Kapitalformue (foruden Forskudsfondet 3,000 Kr.) udgjorde ved Udgangen af 1899 198,717⁹⁹/₁₀₀ Kr. Derimod skyldte Selskabet til Kongsbergs Sølvverks Driftsfond 18,000 Kr. og til Amtmandsembedernes Fond 20,000 Kr.

Med Hensyn til Aarets Indtægter og Udgifter og Status for Selskabets Legater og Fonds henvises til omstaaende Extrakt af Regnskabet.

Trondhjem i Direktionen for det kgl. norske Videnskabers Selskab, April 1905.

B. Lysholm.   Axel Sommerfelt.   S. Wleügel.
K. Schøyen.   Alexander Holst.

J. Richter.

Extrakt

af det kgl. norske Videnskabers Selskabs Regnskab fer 1904.

Indtægt:

1. Beholdning fra 1903	Kr.	2,306.22
2. Midlertidigt Laan 1903 til Byggefondet . . . . -		5,270.84
3. H. M. Kongens Bidrag		400.00
4. Statskassens Bidrag $\frac{1}{4}$ 1904— $\frac{30}{3}$ 1905 . . . . -		12,000.00
5. Brændevinssamlagets Bidrag		6,000.00
6. Sparebankens Bidrag		4,000.00
7. Renter i 1904:		
a) $\frac{2}{3}$ af Hammers Legats Renteudbytte	3,526.35	
b) $\frac{5}{6}$ - Poulsens Do. Do. 1,270.84		
c) Aas & Hustrues Do. Do. 595.58		
d) Benneches Do. Do. 839.59		
e) Jenssens Do. Do. 1,250.00		
f) Af Kassabeholdning i Trondhjems Sparebank	77.53	
		- 7,559.89
8. Andel i den Hjelmstjerne Rosencroneske Stiftelses Udbytte for 1903		2,252.09
9. Medlemskontingent		948.00
10. Salg af Skrifter		20.12
11. Leieafgift af Tomt		250.00
12. Entré		34.75
	Kr.	41,041.91

Udgift:

1. Lønninger:

a) Sekretæren	500.00
b) Kassereren	500.00
c) Oldsagsamlingens Bestyrer	2,400.00
d) Do. Præparant	200.00
e) Myntsamlingens Bestyrer	300.00
f) Fiske- og Evertebratsamlingens Bestyrer	2,500.00
g) Fuglesamlingens Bestyrer	2,000.00
h) Den botaniske og Pattedyrsamlingens Bestyrer	2,500.00
i) Den zoologiske Samlings Præparerter	1,416.67
j) Mineralsamlingens Bestyrer	300.00
k) Bibliothekaren	1,200.00
l) Vagtmesteren	600.00
m) Revisorerne	50.00

Kr. 14,466.67

2. Samlingerne:

a) Oldsagsamlingen	778.17
b) Do. Bibliothek	137.40
c) Myntsamlingen	239.92
d) Den zoologiske Samling	2,358.72
e) Den botaniske Samling	759.10
f) Mineralsamlingen	330.81
g) Bibliotheket	4,748.35

9,352.47

3. Stipendier	1,500.00
4. Udgivelse af Skrifter	1,458.21
5. Inventar	89.74
6. Grundafgift	532.15
7. Renter af Pantelaan	1,817.36

8. Fællesudgifter:

a) Opsyn i Samlingerne	272.00
b) Renholdelse	87.22
c) Brænde	478.10

Overf. 837.32 Kr. 29,216.60

	Overf.	837.32	Kr. 29,216.60
d) Telefon	124.00		
e) Tilfældige Udgifter	1,109.97		
		<hr/>	2,071.29
9. Frafaldne Restancer	-	20.00	
10. Bidrag til Byggefondet	-	1,000.00	
11. Midlertidigt Laan til Byggearbeider (Byggefondet)	-	3,672.59	
12. Beholdning:			
a) Restancer	184.67		
b) I Trondhjems Sparebank	4,607.07		
c) I Kassa	269.69		
		<hr/>	5,061.43
			Kr. 41,041.91

Oversigt

over Status for Selskabets Legater og Fonds pr. $\frac{31}{12}$ 1904.

1. Hammers Legat:

Beholdning fra 1903	107,559.28	
Af Renterne i 1904 oplagt $\frac{1}{3}$	1,763.17	
		<hr/>
		Kr. 109,322.45

2. Poulsens Legat:

Beholdning fra 1903	30,842.25	
Af Renterne i 1904 oplagt $\frac{1}{6}$	254.17	
		<hr/>
		31,096.42

3. Aas og Hustrues Legat . . . . .

12,000.00

4. Benneches Legat . . . . .

20,000.00

5. Jenssens Legat . . . . .

25,000.00

6. Fondet af 1881:

Beholdning fra 1903	1,250.42	
Renter i 1904	48.70	
		<hr/>

1,299.12

Kr. 198,717.99

7. Forskudsfondet, der midlertidig er anvendt til

Dækkelse af Udgifter ved Byggearbeidet (Bygge-)

fondet) . . . . . Kr. 3,000.00

Oldsagsamlingen.

(Bestyrer: K. Rygh).

Oldsagsamlingen har i 1904 havt en tilvækst af 247 nr. (katalog-nr. 7189—7435).

Paa stenaldersafdelingen falder deraf 40 nr., for den største del eneketvis fundne gjenstande, men tildels ogsaa samlede fund. Blandt de sidste kan særlig nævnes et fund af 6 svære, ufuldførte spydspidser af skifer fra Børøen ved Hiteren og store samlinger fra flintverkstedene paa Draget i Bolsø og Nesjestranden i Veø.

Fra ældre jernalder er indkommet 19 nr. i 8 fund. Deriblandt kan særlig fremhæves et fund fra mosefundstid fra Tomeide i Dønnes i Nordre Helgeland.

Paa yngre jernalder falder en tilvækst af 68 nr. i 28 fund.

Af sager fra den kristelige middelalder er indkommet 14 nr. foruden endel, hvis tidsbestemmelse ikke er sikker.

Med hensyn til alle de ovennævnte dele af tilvæksten henvises forøvrigt til den udførligere beskrivelse, som er trykt i selskabets skrifter.

En større del af aarets tilkækst tillører den efterreformatoriske tid. Deriblandt er endel kirkelige inventariesager, navnlig fra Skatval kirke, og en indkjøbt privat samling af brugsgjenstande, fornemmelig kopper af træ, fra Meraker, som ogsaa har interesse ved, at en mængde af dem er forsynede med gaardenes bumerker.

Gaver til samlingen er skjænkede af eternævnte:

Mosvikens herredsstyrelse.

Skatval herredsstyrelse.

Domkirken restaurationsbestyrelse.

Amalie Halmø, Flatanger.

- Hr. gaardbr. Ole Røvik, Bolsø.
" H. Torgersen.
" konservator Swenander.
" konsul A. Jenssen.
" gaardbr. Martin Halseth, Verdalens.
" gaardbr. E. Müller, do.
" lensmand O. Olsen, Steigen.
" overlærer C. Schulz.
" gaardbr. P. Bergsvik, Veø.
" gaardbr. Johan Lindgaard, Rissen.
" Jens Winther, Dønnes.

Myntsamlingen.

(Bestyrer: B. Hartmann).

Om mynt- og medaljesamlingens tilvæxt og tilstand i det hele i aaret 1904 tillader jeg mig herved at oversende den sædvanlige indberetning.

Samlingen har dels ved kjøb og dels ved gaver havt en tilvæxt af 28 medaljer (hvorf 12 i sølv, 15 i kobber og bronce, 1 i bly), 162 mynter (hvorf 1 i guld, 124 i sølv, 27 i kobber og bronce, 10 i nikel m. m.), 4 pengesedler og 3 jetons = 197 stykker. Den hele beholdning er nu omrent 14950 no., hvoraf ca. 1250 medaljer, 360 pengesedler, 130 jetons og tegn, og resten, ca. 13200, mynter. Gaver er indkommet fra følgende 9 forskjellige personer eller foreninger: Kongl. Vetenskaps Akademien i Stockholm (en sølvmedalje præget over afdøde professor G. E. Svedelius), konsul H. Gundersen i Melbourne (en kinesisk dragemynt af sølv), cand. theol. E. Brodahl paa Lillehammer, kjøbmand P. J. Larsson, overlærer Arentz, mynthandler Holmberg i Stockholm (2 middelalderske sølvmynter) og 2 unævnte givere. Klæbo herredsstyre har skjænket 2 sølvmedaljer, hvoraf den ene er Videnskabsselskabets, der i 1796 blev skjænket til skoleholder Lars Forset for „Vindskibeligthed ved den norske Landhusholdnings Forbedring.“

Blandt de nye erhvervelser er især at fremhæve: 2 norske sølvmynter, nemlig en penning og en halvpennning, fra Erik II Magnusson (1280—1299), af den slags, hvorpaa det norske rigsvaaben for første gang findes i den form, som det senere beholdt. Halvpenningen angaves at være fundet i jorden i Stjørdalen. Endvidere 2 ældre svenske mynter, fundne i jorden paa Smedstuen i Strinden, af hvilke den ene er en vel konserveret halvmark af sølv fra

Gustav Vasas tid, nogle middelalderlige svenske penninger og brakteater, en 2-øre af sølv af sjeldnere præg fra Johan den 3dies tid samt endel svenske medaljer af historisk interesse. En sjeldnen nederlandsk halvthaler er præget af den greve af Horn (Filip af Montmorency), som blev henrettet aar 1568 af hertugen af Alba. En Viertelthaler fra Pfalz-Zweibrücke fra 1612 og en preussisk $\frac{1}{4}$ dukat fra Friederich Wilhelm den 1stes tid. 5 af de saakaldte Wendenpenninger, der er kjendelige ved den ophøiede rand paa begge sider, og endel andre tyske denarer og brakteater fra middelalderen samt nogle middelalderlige franske sølvmynter (gros tournois og grand blancs). Endelig 2 større, endnu ikke bestemte medaljer eller mynter af sølv uden nogen indskrift.

Udgifterne har beløbet sig til kr. 239.92.

Den zoologiske samling.

Bestyrere: For Pattedyrsamlingen M. Foslie, for Fuglesamlingen G. Swenander,
for Fiske- og Evertebratsamlingen V. Storm.

Pattedyrsamlingen er forøget med nogle indenlandske gnavere og en oter. Desuden er erhvervet en hvalros (han). Den blev skudt i Sørhorsfjord i Bindalen 26de januar 1904. Total-længden er ca. 2,6 m. og stødtændernes længde 15,5 og 16,5 cm.

Fuglesamlingens tilvækst omfatter ca. 170 eksemplarer, alle tilhørende den norske fauna. Disse er i almindelighed beregnete at udfylde huller i de dragtterier, som bestyreren under de senere år har arbeidet for at tilveiebringe. De allerfleste fugle er erhvervet ved kjøb. Af agent Einersen har samlingen modtaget som gave en enkelbekkasin og 2 smaalommere i ungdragt. Blandt mere bemerkelsesværdige fugle, som erholdtes i løbet af aaret skal nævnes en *Larus ridibundus*, skudt paa Froerne den 15de juni, og en *Larus eburneus* i ungdragt, skudt ved Abelvær den 5te november. Ogsaa eggsamlingen er blevet forøget med endel nordiske arter, erhvervede dels ved kjøb, dels ved bytte.

Fiskesamlingen er, hvad Antal af Exemplarer angaaer, meget forøget, idet bedre Exemplarer og forskjellige Stadier af mere almindelige Arter er opstillet; af mere sjeldne Arter kan nævnes *Belone vulgaris* og *Conger vulgaris*, som begge forhen ikke var fundet i Fjorden; i den sidste fandtes en hel *Sebastes viviparus*; endvidere *Motella cimbria* og Lodde, *Mallotus villosus*, hvoraf der i Vinter fiskedes store Mængder nær Byen, hvilket torhen har været ganske ukjendt. Desuden er af Dr. Swenander indsamlet en Mængde Fiske, fornemmelig i Ungestadier.

Ogsaa i sidste Aar er fra Direktør Ficke modtaget en betydelig Coleoptersamling mod ganske ringe Vederlag. Herved samt ved egne Indsamlinger er erholdt en stor Mængde Dubletter og er derfor mindre Samlinger afgivet til et Par af Byens Skoler. Ogsaa af Evertebrater fra Fjorden er opstillet en Mængde, men for disse Tillægssamlinger saavel som for Fiskene haves nu ingen anden Plads end Arbeidsværelserne.

Den ældre Conchyliesamling har i de senere Aar faaet adskillig Tilvækst, som nu er indordnet i den øvrige Samling i dertil anskaffet nyt Inventarium.

Megen Tid og Arbeide er medgaaet paa Grund af Paabygningen, da hele den derunder værende Afdeling maatte udflyttes og senere paany opstilles.

Dr. Swenander meddeler følgende om de af ham foretagne zoologiske undersøgelser: Næsten alle af mig i aarets løb foretagne reiser har gaaet ud paa at indsamle materiale til mine under arbeide værende afhandlinger vedrørende fiskebiologi og visse dele af fiskenes anatomi. I den hensigt har jeg med selskabets og den biologiske stations motorbaad „Bios“ besøgt de fleste steder i Trondhjemsfjorden fra Beitstadsundet til Agdenes. Herunder har fiske været drevet med forskjellige redskaber saasom haav, trawl, garn, line o. s v. Resultatet af disse undersøgelser vil blive publiseret i den nærmeste fremtid. I juni foretog jeg desuden i selskab med museets præparant Arnold Dircks en reise i ornithologisk øiemed til Froerne, hvis eier grosserer Borthen velvillig havde overladt bosted og givet os tilladelse at indsamle hvad der kunde være af interesse for musseet. Under 14 dages ophold tilveiebragtes og konserveredes en ganske stor samling af de paa øerne forekommende fuglearter, hvorved der især lagdes vægt paa at erholde dununger. Det var under denne reise, at det foran omtalte eksemplar af *Larus ridibundus* erholdtes. Ogsaa endel eg indsamledes.

Den botaniske samling.

(Bestyrer M. Foslie).

Samlingen har ogsaa i det forløbne aar havt en betydelig tilvækst af kalkalger.

Bestyreren har foretaget undersøgelser over kalkalgeries forekomst ved Mandal. Bearbejdelsen af den i forrige aarsberetning nævnte samling fra den hollandske Siboga-ekspedition er afsluttet, og bestyreren har derefter havt til undersøgelse en samling vestindiske kalkalger fra New York botaniske have. I den sidstnævnte samling findes bl. a. ogsaa en ny art, som staar den fra kridttiden kjende *Archaeolithothamnion curasanicum* (K. Mart.) Fosl. mscr. meget nær og muligens kun repræsenterer en form af denne.

I Alg. not. p. 6 (Skrifter 1904, nr. 2) er under bemerkningen om *Bangia virescens* udeglemt *Ulothrix*, idet der skal staa: *Hormiscia (Ulothrix) arctica*.

Følgende nye arter og former skal her foreløbig beskrives. De vil senere blive udførligere beskrevne dels i vedkommende ekspeditioners beretninger, dels i andre arbeider.

Lithophyllum consociatum Fosl. mscr. — Arten danner 1—3 mm. tykke skorper paa stene og mollusker. Mange skorper anlægges i regelen paa samme substrat, sammensmelter og udvikler derpaa dels korte grenlignende udvekster, dels foldede og i det hele taget uregelmæssige skorpe-komplekser indtil ca. 1 cm. tykke. Konceptaklerne er først svagt konvekse, ca. $200\ \mu$ i diameter, senere nedtrykt punktformige. Habituelt nærmerarten sig betydelig til *Lithoth. obtectulum*. Den staar imidlertid *Lithophyllum*-

discoideum meget nær og er muligens kun en form af denne. — Kerguelen. H. Gundersen og den tyske antarktiske ekspedition „Gauss“.

Lithophyllum polycephalum Fosl. mscr. — Danner 1—2 mm. tykke skorper paa konkylier, med talrige vorteformige eller ofte næsten kugleformigt fortykkede udvækster, som er 3—4 mm. i diameter. Konceptaklerne er konvekse, ikke skarpt begrænsede og ca. $400\ \mu$ i diameter, naar de sees fra overfladen. Arten staar mellem *L. bermudense* og *L. hapolidioides*. — St. Vincent. Den tyske antarktiske eksp. „Gauss“.

Lithothamnion neglectum Fosl. (*Melobesia lichenoides* Dickie) *f. fragilis* Fosl. mscr. — Denne form skiller sig fra hovedformen ved tyndere og ofte mindre tiltrykte, bladlignende grene. — Kerguelen. H. Gundersen og den tyske antarktiske eksp. „Gauss“.

Lithothamnion coulmanicum Fosl. mscr. — Thallus danner jevne skorper paa stene og opnaar en tykkelse af ca. $800\ \mu$. Sporangie-konceptaklerne er lidet fremstaaende, næsten skiveformige og $300—400\ \mu$ i diameter seet fra overfladen. Sporangierne er todelte. — Coulmanøen i Sydshavet. Den engelske eksp. „Discovery“.

Lithothamnion fumigatum Fosl. *f. aucklandica* Fosl. mscr. — Skorpen er mindre haardt fæstet til underlaget, de grenlignende udvækster færre og konceptaklerne lidt større end hos den typiske form. Formen repræsenterer maaske derfor en selvstændig art; men da kun et par noget forkroblede eksemplarer er kjendte, henvøres den indtil videre til *L. fumigatum*. — Aucklandsørerne. Den engelske eksp. „Discovery“.

Lithothamnion granuliferum Fosl. mscr. — Thallus skorpeagtig, tyndt, næsten cirkelrundt, senere flere skorper sammenflydende og udvikler tilslut talrige vorteformige eller grenlignende, meget korte udvækster, som er 0.3—0.5 eller indtil 1 mm. i diameter. Sporangie-konceptaklerne er lidet fremstaaende, skiveformige, tæt samlede, tildels sammenflydende, ca. $200\ \mu$ i diameter. Sporangierne er todelte. — Observatorieøen ved Ildlandet. Den svenske eksp. „Antarctic“.

Lithothamnion heterocladum Fosl. mscr. (*L. calcareum* Dickie

„Challenger“ eksp.). Planten tilsyneladende frit udviklet paa bunden, subdikotomt grenet med udsperrede grene, som dels er ca. 2 mm. tykke, *f. gracilis* Fosl. mscr., dels 3—4 mm. tykke, *f. crassa* Fosl. mscr. Arten staar nær *L. calcareum*, men den nærmer sig ogsaa til *L. pulchrum* og visse former af *L. rugosum*. Istmus Harbour („Challenger“ eksp., Kew Gardens herb.); Smyth Channel, Puerto bueno (v. Paessler, Bot. Mus. Hamburg); Smyth Channel, Long Island (Michaelsen, Naturh. Mus. Paris); Beaglekanalen (Den svenske eksp. „Antarctic“).

Lithothamnion kerguelenum (Dickie) Fosl. (Calc. Alg. Fuegia) *f. fuegiana* Fosl. mscr. — Skorpen tyndere og mere ujevn, og konceptaklerne lidt mindre end hos typeksemplaret. — Magellanstrædet (cfr. l. c.) og Falklandsørerne. Den svenske eksp. „Antarctic“.

Lithophyllum Marlothii Heydr. *f. falklandica* Fosl. mscr. — Skiller sig fra den typiske form især ved lidt mindre konceptakler. — Falklandsørerne. Den svenske eksp. „Antarctic“.

Lithothamnion magellanicum Fosl. *f. crenulata* Fosl. mscr. — Thallus ikke saa haardt fastet til underlaget som hos den typiske form, kanten mere ujevn og konceptaklerne tildels svagt nedtrykte i midten. Formen staar nærmest *f. Schmitzii* (Har.) Fosl. mscr. (*Lithoph. Schmitzii* Har.), og den minder ogsaa noget om *f. taltalensis* Fosl. mscr. fra Taltal i Chile. Den sidstnævnte form udmerker sig ved lidt mindre celler og lettere affaldende konceptakeldække end hos den typiske form. — Ny Orkenøerne. Den skotske antarkt. eksp. „Scotia“.

Lithophyllum discoideum Fosl. mscr. *f. aequabilis* Fosl. mscr. — Skorpen er tyndere og jevnere end hos hovedformen, og i et tversnit viser der sig tildels smaa kvadratiske mellemceller omrent som hos *Archaeolithothamnion*. Arten staar meget nær *L. consociatum* fra Kerguelen. Jeg forbeholder mig derfor senere efter nærmere undersøgelse at fastslaa dens forhold til disse arter og muligens at opstille den som selvstaendig. — Ny Orkenøerne. Den skotske antarkt. eksp. „Scotia“.

Lithothamnion squamuliforme Fosl. mscr. — Thallus danner smaa, tiltrykte, taglagte skorper, tilslut inttil 3 mm. tykt. Kon-

ceptaklerne er noget fremstaaende, temmelig varierende i form og størrelse, dog for det meste ca. 400μ i diameter seet fra overfladen. Arten staar nær *L. Lenormandi* og *L. repandum*. — Port Philip Bay, Victoria. Comm. J. Gabriel.

Lithothamnion syntrophicum Fosl. f. *ruptilis* Fosl. mscr. — I Bot. Mus. Hamburg findes nogle ekspl. af en kalkalge fra St. Domingo, som jeg først antog tilhørte *L. crispatum* Hauck, hvilken sidste nu ansees som en form af *L. Philippii*. Ekspl. er smaa, men udviklede omrent som den nævnte form, løst omsluttende haarde gjenstande og med helt eller delvis hule udvækster, som mod spidsen ofte er tragtformige. Da den har vist sig at staa *L. syntrophicum* nærmest i struktur, anser jeg den som en form af denne, uagtet cellerne tildels er lidt større end hos typiske eksemplarer, og jeg har desuden kun seet nogle faa og svagt udviklede sporangie-konceptakler.

Lithophyllum polyclonum Fosl. mscr. f. *typica* og f. *flabelligera*. — Af artens typiske form kjendes kun ét ekspl. 4—6 cm. i diameter. Thallus danner en indtil 2 mm. tyk skorpe, som har omsluttet en trind gjenstand, og fra skorpen udgaar i forskjellige retninger subdikotome grene af mindst to ordener. Grenene er noget udspærrede, men tildels sammenvoksede indbyrdes, indtil 1.5 cm. lange, 3—4 mm. i diameter og temmelig jevntykke med af rundet spids. — Hypothalliet bestaar af et enkelt lag skraatstillede celler som hos underslegten *Dermatolithon*; i længdesnit af en gren er det medullære hypothalliums celler for det meste 100—200 μ lange, undertiden kortere, men altid smale, og perithalcellerne er 15—60 μ lange, tildels endog længere. Konceptaklerne er konvekse, 300—450 μ i diameter seet fra overfladen. Sporer er ukjendte. — Af formen *flabelligera* kjendes ogsaa kun ét ekspl. Forgreningen er noget tættere og delvis vifteformet. Grenene er 2—3 mm. i diameter og mere eller mindre sammentrykte. — Arten staar især i struktur nærmest *L. byssoides*. — Det førstnævnte ekspl. er etiketteret „Vestindien?“ og det sidste „Vestindien. H. Krebs.“ Herb. Bot. Mus. Kjøbenhavn.

Mineralsamlingen.

Bestyrer: C. Schulz.

I 1904 er Mineralsamlingen bleven suppleret med Mineraler gjennem Indkjøb fra Freiberg Mineralien-Niedertage, fra A. Krantz, Bonn, og for norske Mineraliers Vedkommende fra Bergingenør Ansgar Guldberg, Kristiania.

Følgende Gaver er i Aarets Løb indkomne:

- Fra Johannes Thane: Gedigent Kobber fra Calumet and Hecla mine, Calumet, Michigan.
- „ Konsul H. Bendeche, Grand Forks, North Dakota: Trilobiter fra Mount Stephen, British Columbia.
- „ Grubeingeniør Rasmussen: Eudialit, Kangerd luarsuk, Grønland. Lievrit, Tunugdiarsik, Grønland.
- „ Engel Hoff, Ørlandet: Fossilt Rav fra Newzealand.
- „ Konsul Gundersen, Melbourne: Cerussit og klorobromide, Broken Hill, N. S. W. Guld i limoint, S. A. Guld holdigt Kvarts, Heathcote, Victoria, Agat, Kerguelen.
- „ Bergingenør O. A. Bachhe: Zinkblende, Svovkis, Blyglans, Sulitelma.
- „ Ingeniør Thorkildsen: Haandstykke med Svovkis og Magnetit, Sulitelma.
- „ Major Krefting: Sølvholdig Blyglans og Zinkblende, Kobber-naglen, Mo i Ranen.
- „ O.R.Sagfører Schjølberg, Bodø: Beryll, krystalliseret i lys Granit, Fjukanvandet, Glomfjorden, Melø.
- „ Kjøbmand G. Engzelius, Røros: 2 Pragtstykker Kromjernsten, Feragen, Røros.

Bibliotheket.

Bibliothekar: Th. Petersen.

Bibliotheket er i 1904 blevet forøget med 1349 Bind, 30 Karter og 5 Manuskripter, fordele som nedenstaaende Tabel udviser. I den sidste Rubrik er samtidig Udlaanet specificeret.

	Tilvækst.			Udlaan.
	Ved Kjøb.	Ved Gave el. Bytte.	Tilsam- men.	
	Bind.	Bind.	Bind.	Bind.
Skrifter af naturvidsk. Indhold	26	339	365	111
Skrifter af historisk Indhold	92	305	397	1101
Skrifter af blandet Indhold	24	279	303	366
Skrifter i andre Fag	51	233	284	782
Sum	193	1156	1349	2360
Karter			30	30
Manuskripter		2	3	5
				15

Af de i Aarets Løb indkomne Gaver kan fremhæves en Samling Bøger, der har tilhørt Biskop *H. J. Darre*, skjænkede af afdøde Justitiarius *W. Hirsch*, samt en Række latinske og græske Klassikere fra Hr. Skolebestyrer *A. Brock*. Fra Dr. med. *L. Borthen* er modtaget en større Samling throndhjemske Leiligheds-sange og Spisesedler fra Aarene 1856–1904, og gjennem Samme har Direktionen i Selskabet for Throndhjems Byes Vel deponeret i forseglet Pakke Konkurrencesangene til en „Festsang for Throndhjems By“. Ved Bytte med Bergens Stiftsarchiv har man erhvervet endel ældre Verker, der ikke tidligere fandtes i Bibliotheket. Af Manuskripterne kan nævnes 1 Album og 2 Forhandlingsprotokoller

fra Elevforeningen „Martin Biskop“ ved Bergens Kathedralskole 1855—58 under Holmboes Rektorat. Disse Manuskripter, der er skjænkede Bibliotheket af Hr. Sogneprest *Sigv. Skavlan*, er af ikke liden Interesse, da de indeholder Ungdomsarbeider af senere bekjendte Forfattere som Professor O. Skavlan, Kristofer Janson, *Sigv. Skavlan*, B. E. Bendixen, Tharald Blanc m. fl.

Udlaanet er ogsaa i 1904 gaaet noget tilbage, idet der er udlaant 893 Bind mindre end ifjor. Nedgangen sees ligesom ifjor omrent udelukkende at have fundet Sted inden Rubriken „Skrifter i andre Fag“, der blandt andet ogsaa omfatter Skjønlitteratur, hvoraf Udlaanet nu omrent ganske er ophørt her og gaaet over til Folkebibliotheket.

Fra Universitets-Bibliotheket i Christiania har været hidlaant 49 Bind Bøger, fra Vetenskaps-Akademiens Bibliotek, Stockholm, 2 Bd., fra kgl. Biblioteket i Stockholm 1 Bd., fra det store kgl. Bibliothek i Kjøbenhavn 6 Bd. og fra Universitets-Bibliotheket i Leyden 1 Bd. Til Universitets-Bibliotheket er udlaant 10 Bind Bøger og 2 Manuskripter, til Rigsarchivet 3 Bind Bøger og 4 Manuskripter, til Stiftsarchivet i Throndhjem 6 Manuskripter, til Bergens Museum 1 Bind Bøger og til Tromsø Museum 3 Manuskripter.

Katalogiseringen af Boecks Bibliothek er blevet fortsat uden Atbrydelse. Det antages, at Katalogiseringen af Bibliothekets Bøger i det væsentlige vil blive tilendebragt i Løbet af 1905. Tilbage staaer da Porträtsamlingen og Manuskriptene, der hver for sig vil kræve et ikke lidet Arbeide.

I det forløbne Aar er den i 1903 opførte Mellembygning blevet monteret med Reoler, og de herved indvundne 2 nye Rum antages efter en Gjennemsnitsberegnung at kunne optage ca. 40 000 Bd. Indflytningen i det nedre Rum, der er bestemt til at omfatte Afdeling K ɔ: Filologi, Litteraturhistorie og Skjønlitteratur, er allerede langt fremskreden, idet Ordningen og Opstillingen af den skandinaviske Del, deri indbefattet saavel Bibliothekets ældre Stamme som Boecks betydelige Tilvækst, næsten ganske er færdig. Inden denne Afdeling har man fundet det hensigtsmæssigt at udskille som Specialsamlinger Bøger af og om Holberg, Wergeland, Ibsen og Bjørnson. Holbergsamlingen er allerede ordnet. Den

indtager 2 Reoler fra Tag til Gulv og omfatter for Tiden 522 Bd. Det vilde være at ønske, at man kunde se sig i stand til at komplettere og holde denne smukke Samling à jour, der blandt andre Sjeldenheder ogsaa indeholder de 2 eneste i Norge kjendte Exemplarer af Førsteudgaven af Holbergs Epistola ad virum perillustrem. Indflytningen i det øvre Rum vil det endnu vare en Tid, før man kan tage fat paa. Det er Planen heri at indsætte, saalangt Pladsen tillader, de Afdelinger i anden Etage, som ikke kommer ind under de naturvidenskabelige Fag eller Afdeling O : lærde Selskaber og offentlige Institutioner, saaledes at den ene Galleriside i den gamle Sal bliver udelukkende reserveret Afdeling O, der vokser i en foruroligende Grad, den anden de naturvidenskabelige Fag.

Bibliothekets Bytickeforbindelser er forøgede med følgende 9:

Berlin.	Gesellschaft für Anthropologie und Urgeschichte.
Christiania.	Det Deichmanske Bibliothek.
Nürnberg.	Germanisches Nationalmuseum.
Paris.	Musée Guimet.
—	Société d'Anthropologie de Paris.
—	Société Zoologique de France.
Pisa.	Società Toscana di Scienze Naturali.
Stockholm.	Entomologiska Föreningen.
—	Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi.

Gaver til Bibliotheket

er modtagne fra følgende:

- T.hjems tekniske Aftenskole.
- Amtmanden i Nordre T.hjems Amt.
- Amtmanden i Søndre T.hjems Amt.
- T.hjems Arbeiderakademi.
- T.hjems Arbeiderforening.
- Trøndernes Arbeidersamfund, T.hjem.
- Biblioteca nazionale, Torino.
- T.hjems Brændevinssamlag.
- Carlsberg Laboratoriet, Kbh.

- Departementet for det Indre, Chra.
Department of the Interior, Ottawa.
Direktionen for Røros Kobberverk, T.hjem.
Direktøren for det civile Medicinalvæsen, Chra.
Døvstumforeningen, T.hjem.
Finantsdepartementet, Chra.
T.hjems Fiskeriselskab.
Norges Fiskeristyrelse, Bergen.
T.hjems Folkebibliothek.
Fridtjof Nansens Fond, Chra.
Bergens historiske Forening.
Foreningen til Dyrenes Beskyttelse, T.hjem.
Foreningen „Norsk Husflids Venner“, T.hjem.
A. Bruns Forlag, T.hjem.
Den norske Gradmaalings Kommission, Chra.
Bergens Kathedralskole.
T.hjems Kathedralskole.
Den historiske Kildeskrift-Kommission, Chra.
Kirkedepartementet, Chra.
Kommissionen for Havundersøgelser, Kbh.
Det danske Kultusministerium, Kbh.
Landbrugsdirektøren, Chra.
Norges Landbrugshøiskole, Aas.
Den norske Lægeforening, Chra.
T.hjems tekniske Læreanstalt.
T.hjems Magistrat,
T.hjems Maskinistskole.
Ministerio di Agricoltura, Industria e Commercio, Roma.
Redaktionen af Nordenfjeldske Tidende, Levanger.
  - - Nordre T.hjems Amtstidende, Levanger.
  - - Namdalens Blad, Namsos.
  - - Nauma, Namsos.
  - - Nordtrønderen, Namsos.
  - - Narvik Dagblad, Narvik.
  - - Ofotens Tidende, Narvik.
  - - Narvik Tidende, Narvik.

Redaktionen af Orkdølen, Orkedalen.

- - Næmingen, Orkedalen.
- - Indherredsposten, Stenkjær.
- - Stenkjær Avis, Stenkjær.
- - Lofotposten, Svolvær.
- - T.hjems Adresseavis, T.hjem.
- - Dagsposten, T.hjem.
- - T.hjems Folkeblad, T.hjem.
- - Folketidende, T.hjem.
- - Hallo, T.hjem.
- - Nidaros, T.hjem.
- - Selbyggen, T.hjem.
- - Ny Tid, T.hjem.
- - Tordenskjold, T.hjem.
- - Trøndelagen, T.hjem.
- - Trøndelagens Avis, T.hjem.
- - Trønderen, T.hjem.

Medicinske Selskab, Chra.

Selskabet for Norges Vel, Chra.

Den off. Skole for Døve i T.hjem.

Gloshaugens off. Skole for Døve, T.hjem.

Stavanger off. Skole.

Stiftsarchivet, T.hjem.

T.hjems Turistforening.

Norges geol. Undersøgelse, Chra.

Universitets-Bibliotheket, Chra.

Upsala Universitetsbibliotek.

Videnskabsselskabet, Chra.

Adresseavisens Trykkeri, T.hjem.

Aktietrykkeriet, T.hjem.

J. Kr. Myklebusts Trykkeri, T.hjem.

Nidaros Trykkeri, T.hjem.

K. O. Sundts Trykkeri, T.hjem.

- Arbo, C. O. E., Brigadelæge, Chra.
Beck, C. Fr., Basel.
Bendixen, B. E., Skolebestyrer, Bergen.
Borredon, Giuseppe, Capitano, Napoli.
Borthen, L., dr. med., T.hjem.
Brock, A., Skolebestyrer, T.hjem.
Bugge, M., Adjunkt, T.hjem.
Bødtker, E., dr. philos., Chra.
Bøgh, J., Direktør, Bergen.
Bøgh, W. B., Papirhandler, T.hjem.
Collett, R., Professor, Chra.
Conradi, Hj., Ingeniør, Chra.
Edmunds, J. Alb., Philadelphia.
Foslie, M., Samlingsbestyrer, T.hjem.
Føyn, A. Chr., cand. real., T.hjem.
Gram, Ida, Frk., Hamar.
Håkonson-Hansen, M. K., Overlærer, T.hjem.
Hagen, I., Distriktslæge, Opdal.
Heiberg, A., fhv. Konsul, Chra.
Hermanson, Oskar, Washington.
Hirsch, W., Justitiarius, T.hjem. †
Horneman, Fr., Proprietær, Reinskloster.
Høitomt, J., Kaptein, T.hjem.
Isachsen, G., Ritmester, Chra.
Jakobsen, M., Archivassistent, T.hjem.
Jensen, Ad. S., cand. mag., Kbh.
Kolstad, Eline, Frk., T.hjem.
Koren, E., Redaktør, Chra.
Korn, Arth., Professor, Leipzig.
Krogshus, J., Faktor, T.hjem.
Nicolaissen, O., Konservator, Tromsø.
Norum, K. M., Arkitekt, T.hjem.
Olsen, Gunnerius, Skomager, T.hjem.
Petersen, Th., cand. mag., T.hjem.
Pettersen, Hj., Bibliothekar, Chra.
Quigstad, J. K., Rektor, Tromsø.

- Refsaas, J., Kom.sergent, T.hjem.
 Reusch, H., dr. philos., Chra.
 Ringnes, A., Bryggerieier, Chra.
 Rygh, K., Samlingsbestyrer, T.hjem.
 Ræder, S., Kaptein, T.hjem. †
 Salomon, B., Theaterdirektør.
 Scharffenberg, J., Læge, Chra.
 Schmidt-Nielsen, B., Tekniker, T.hjem.
 Schneider, J. Sparre, Konservator, Tromsø.
 Skaar, J. N., Biskop, T.hjem. †
 Skavlan, Sigv., Sogneprest, T.hjem.
 Spørck, Henr., Agent, T.hjem.
 Storm, V., Samlingsbestyrer, T.hjem.
 Strand, Embr., Konservator, Chra.
 Swenander, G., Samlingsbestyrer, T.hjem.
 Torgersen, H. E., T.hjem.
 Try, John, Redaktør, Mosjøen.
 Ulstad, J., Frk., T.hjem.
 Veronese, Giuseppe, Professor, Padova.
 Vold, J., Bibliotheksassistent, T.hjem.
 Winge, H., Viceinspektør, Kbh.
 Øyen, Anton, Kjøbmand, T.hjem.

Fortegnelse over Bøger, indkomne i 1904 ved Bytte.

Åbo.	Åbo Stads historiska Museum. Bidrag til Åbo Stads Historia. 2. Ser., 7.
Amsterdam.	Koninkl. Akademie van Wetenschappen. Jaarboek. 1903. Prijsvers. 1904. Proceedings of the Section of Sciences. 6, 1—2. Verhandelingen. Afd. Letterkunde. D. 4, 2, 5, 4—5. Afd. Natuur- kunde. Sect. 1. D. 8, 6—7. Sect. 2. D. 10, 1—6. Verschlagen en Mededeelingen R. 4. D. 6. Ver- schlagen van de gewone Vergaderingen. D. 12, 1—2.
Basel.	Naturforschende Gesellschaft. Verhand- lungen. 15, 2—3.

- Bergen.   Vestlandske Kunstmuseum. Aarbog. 1903.
- Bergens Museum. Aarbog. 1903, 3. 1904, 1—2. Aarsberetning. 1903. G. O. Sars. An Account of the Crustacea of Norway. 5, 1—6.
- Selskabet for de norske Fiskeriers Fremme. Aarsberetning. 1903. Fiskeritidende. Aarg. 23 (1904). Banker og Egger mellem Trondhjem og Vest-Finmarken.
- Berkeley.   University of California. Publications. Botany. 1, p. 165—418. Zoology. 1, 4—5. Announcement. College of Agriculture. Bulletin. 149—154. New ser. 5, 2. Report of work of the Agricultural Experiment Station 1901—1903. W. I. Sharwood. A Study of the Double Cyanides of Zinc with Potassium and with Sodium.
- Berlin.   Kgl. preussische Academie der Wissenschaften. Mathematische Abhandlungen. 1903. Physikalische Abhandlungen. 1903. Sitzungsberichte. 1904.
- Centralbureau der Internat. Erdmessung. Verhandlungen der 1903 in Kopenhagen abgeh. 14 Conferenz. T. 1. Astronomische geod. Arbeiten im 1903. Bestimmung der Intensität der Schwerkraft in Karlsruhe etc. Veröffentlichungen. N. F., 14. 16.
- Kgl. Preuss. Meteorolog. Institut. Abhandlungen 1903. Bericht 1903. Jahrbuch 1902, 2. 1903, 1. Ergebnisse der Wolkenbeob. in Potsdam 1896 u. 97. Die Temperatur der Luft über Berlin 1. Oct. 1902—31. Dec. 1903.
- Gesellschaft für Anthropologie, Ethnologie und Urgeschichte. Zeitschrift. 1904, 1—5.
- Gesellschaft für Erdkunde. Zeitschrift. 1904.
- Bern.   Schweizerische naturforschende Gesellschaft. Matériaux pour la Flore Cryptogamique suisse. 2, 1.

- Bonn. Niederrheinische Gesellschaft für Natur-
u. Heilkunde. Sitzungsberichte. 1903, 1—2.
- Naturhistorischer Verein der preuss.
Rheinlande, Westphalens etc. Verhandlungen 60, 1—2.
- Boston. American Academy of Arts and Sciences.
Proceedings. 38, 26. 39, 1—24. 40, 1—7.
- Massachusetts Institute of Technology.
Technology Quarterly and Proceedings of the So-
ciety of Arts. 16 (1903) 3—4. 17 (1904) 1—3.
- Braunschweig. Verein für Naturwissenschaft. Jahresbe-
richt. 9. (1893—95). 13. (1901—1903).
- Bruxelles. Académie Royale de Belgique. Annuaire.
1904. Bulletin. 1903, 11—12. 1904, 1—11.
- Société entomologique. Annales. 47 (1903).
- Budapest. Kgl. ungar. geol. Landesanstalt. Jahres-
bericht. 1901. Katalog der Bibliothek. Nachtrag.
4. (1892—96). Földtani Közlöni (geologische Mit-
theilungen). 33, 10—12. 34, 1—10. Gyula Halavàts.
Allgemeine und paläontologische Literatur der pon-
tischen Stufe Ungarns. Agrogeologische Special-
karte der Länder der Ungarischen Krone. Sectionsbl.
Zone 14, Col. 19. Erläuterung und Karte.
- National Museum. Annales. 2, 1—2.
- Buenos Aires. Museo Nacional. Annales. Ser. 3. Tom. 2. 3.
- Buffalo. Society of Natural Sciences. Bulletin. 8, 1—3.
- Cambridge, Mass. Harvard University. Peabody Museum
of American Archæology and Etnology. Memoirs.
3, 1. Archaeological and Ethnological Papers. 3, 1—2.
- Cap of Good Hope. Royal Observatory. Annals. 9. Report.
1903.
- Chicago. Newberry Library. Report. 1903.
- Cincinnati, Ohio. Lloyd Library. Bulletin. 3. Mycological
Notes. 10—14.
- Colorado Springs. Colorado College Scientific Society.
Studies. 11. 12.

- Dresden. Kgl. Sächsischer Alterthumsverein. Neues Archiv. 25. Gesamt & Inhaltsverzeichnis Bd. 1—25.
- Dublin. Royal Irish Academy. Transactions. 32. Sect. A, 7—10. B, 3—4. C, 3. Proceedings. 24. Sect. A, 3—4. B, 4—5. C, 4—5. 25. Sect. A, 1—2. C, 1—4.
- Royal Dublin Society. Economic Proceeding. 9, 2—4. 10, 1. Scientific Transactions. 8, 2—5.
- Edinburgh. Society of Antiquaries of Scotland. Proceedings. 37 (1902—03).
- Frankfurt am Main. Senckenbergische naturforschende Gesellschaft. Bericht. 1904.
- Gefle. Gestriklands Fornminnesförening. Meddelanden. 1903.
- Göttingen. Kgl. Gesellschaft der Wissenschaften. Geschäftl. Mittheilungen. 1903, 2. 1904, 1. Nachrichten. Math.-phys. Kl. 1903, 5—6. 1904, 1—5.
- Greenwich. Royal Observatory. Astrographic Catalogue. 1. Results of astronomical Observations. 1900. 1901. Results of magnetical and meteorological Observations. 1900. Photo-Heliographic Results 1901.
- Greifswald. Geographische Gesellschaft. Jahresbericht. 8 (1900—1903).
- Naturwissenschaftlicher Verein für Neu Pommern u. Rügen. Mittheilungen. 35.
- Grenoble. Académie Delphinale. Bulletin. 16 (1902).
- Göteborg. Göteborgs Högskola. Årsskrift. 8—9.
- Kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhälle. Handlingar. 4 Föld, H. 5—6.
- Halle. Verein für Erdkunde. Mitteilungen. 1904.
- Hamburg. Die Hamburgischen wissenschaftlichen Anstalten. Jahrbuch. 20 (1902). Mitteilungen a. d. naturhist. Museum. 20. Mitteilungen a. d. botan. Mus. 20. Voller. Das Grundwasser in Hamburg. 11. Verhandlungen. 12.

- Harlem. Teyler's Genootschappen (Fondation Teylerienne). Archives. Vol. 8, 3—4.
- Société Hollandaise des Sciences. Archives. Ser. 2, 6. 8, 5. 9, 1—5. Huygens. Oeuvres compl. 8.
- Heidelberg. Historisch-philosophischer Verein. Neue Heidelberger Jahrbücher. 12, 2. 13, 1.
- Helsingfors. Finska Fornminnesföreningen. Suomen Museo. 10 (1903).
- Geografiska Föreningen i Finland. Tidskrift. 16 (1904).
- Société Finno-Ougrienne. Journal. 22. Mémoires. 22.
- Finska Vetenskaps-Societeten. Acta. 28—31. Översigt af Förhandlingar. 44. 45. Bidrag til kändedom af Finlands natur och folk. 61—62.
- L'Institut météorologique central de la Société des Sciences de Finlande. Observations. 16. 17. Observations météorologiques. 1892—93.
- Indianapolis. Indiana Academy of Science. Proceedings. 1902.
- Kiel. Kommission zur wissenschaftlichen Untersuchung der deutschen Meere in Kiel und die biologische Anstalt auf Helgoland. Wissenschaftliche Meeresuntersuchungen. N. F. B. 6. Abth. Helgoland. 7—8. Abth. Kiel.
- Anthropologischer Verein. Mittheilungen. 16.
- Kiew. Société des Naturalistes. Mémoires. 17, 2. 18.
- Kjøbenhavn. Det store kgl. Bibliothek. Aarsberetninger og Meddelelser. 1903—04. Katalog over Haandskrifter. I.
- Conseil permanent international pour l'exploration de la mer. Bulletin. 1903—1904, No. 1—4. Publications de circonstance. 8—20. Rapports. 2.

- Kjøbenhavn. Den botaniske Forening. Botanisk Tidskrift. 26, 1—2. Indholdsfortegnelse til Bot. Tidskr. 1—25 Bd.
- Kgl. Danske geogr. Selskab. Tidsskrift. 17, 5—6.
- Kgl. Danske Videnskabernes Selskab. Oversigt over Forhandlingerne. 1903, 6. 1904, 1—5. Skrifter. 6 R., naturv. og math. Afd. 12, 4. 7 R. 1, 1—3. 2, 1—3, hist. og filos. Afd. 6, 2.
- Königsberg. Physikal.-oekon. Gesellschaft. Schriften. 44 (1903).
- Krakow. Académie des Sciences. Bulletin internat. Cl. Math. & Natur. 1903, 8—10. 1904, 1—7. Cl. Philos. & Hist. 1903, 8—10. 1904, 1—7.
- Kristiania. Det statistiske Centralbureau. Statistisk Aarbog. 23 (1903). Meddelelser. 22 (1904). Norges officielle Statistik. 4 R, 76—97. Fortegnelse over Norges off. Statistik. 1 Jan. 1901—31 Dec. 1903.
- Norsk Folkemuseum. Aarsberetning. 1903. Illust. Fører og Beskrivelse. Særudstilling 1. Norge i gammel Tid. I.
- Foreningen til Norske Fortidsmindesmærkers Bevaring. Aarsberetning. 1903.
- Det norske meteorologiske Institut. Bulletin. 1903. Jahrbuch. 1903. Nedbøriagttagelser. 9. (1903).
- Norges geografiske Opmaaling. Topografisk Kart over Norge. I 15. Lurø. I 14. Valvær. K 9. Hadsel. U 4. Komagfjord. Y 1. Nordkyn. Z 2. Berlevaag. 32 C. Ytre Rendalen. 5 D. Arendal. U 2. Rolfsø. Y 2. Hopseidet. U 5. Alten. 38 B. Søndre Fæmund. N 9. Narvik.
- Videnskabs-selskabet. Forhandlinger. 1903. Skrifter. 1903, 1—2.
- Landshut. Naturwissenschaftlicher Verein. Bericht. 17. (1900—1903).

- Lawrence (Kansas). University of Kansas. The Kansas University Quarterly. Ser. B. 7, 4. Science Bulletin. 2, 1—15.
- Leipzig. Gesellschaft der Wissenschaften. Berichte. Math.-phys. Cl. 55, 6. 56, 1—3. Phil.-hist. Cl. 55, 3—6. 56, 1—3.
- Verein für Erdkunde. Mittheilungen. 1903. I. Wissenschaftliche Veröffentlichungen. 6.
- Liège. Société Royale des Sciences de Liège. Mémoires. Ser. 3, 5.
- London. Royal Society. Proceedings. 485—502. Obituary Notices of the Fellows. 1—3. Philosophical Transactions. A. 203. B. 196.
- Lüneburg. Naturwissenschaftlicher Verein. Jahreshefte. 16.
- Lund. Universitetet. Acta. 38, 1—2.
- Madison. Wisconsin Academy of Sciences, Arts and Letters. Transactions. 13, 2. 14, 1.
- Manchester. Manchester Museum, Owens College. Notes. 17—19. Report. 1903—4. A Brief account of the Cosmo Melvill Herbarium. Handy Guide. 3 ed. The palaeontology of the Lancashire coal measures. 1.
- Literary and Philosophical Society. Memoirs and Proceedings. 48, 1—3.
- Metz. Verein für Erdkunde. Jahresbericht. 24.
- Mexico. Instituto Geológico de Mexico. Parergones. 1, 1—5.
- Mitau. Kurländische Gesellschaft für Literatur und Kunst. Sitzungsberichte. 1903.
- Montreal. Numismatic and Antiquarian Society. Journal. 4, 2—4.
- Moscau. Société impériale des Naturalistes. Bulletin. 1902, 3—4. 1903. 1904, 1.
- München. Ornithologischer Verein. Verhandlungen. 1903.
- Nancy. Académie de Stanislas. Mémoires. 20.

- New York. Academy of Sciences. Annals. 14, 3—4.
15, 1—2.
- American Museum of Natural History. Bulletin. 19.
- Nürnberg. Germanisches Nationalmuseum. Anzeiger. 1903. 1904.
- Ottawa. Royal Society of Canada. Proceedings and Transactions. Ser. 2, 9.
- Geological Survey of Canada. Geological Sheets. Nos. 42—48, 56—58, Nova Scotia.
- Paris. Musée Guimet. Annales (in 4o). T. 1—10. 23. 25. 26, 1—2. 4. 27—29. 30, 1—3. Annales. (Bibl. d'Etudes). T. 3—11. 13—15. Congrès de Lyon. 1—2. Congrès de St. Etienne. 1—2. Catalogue. Guide. Le Jubilé du Musée Guimet. L. de Milloue. Le Bouddhisme.
- Museum d'Histoire naturelle. Bulletin. 1903. 1904, 1—3.
- Société d'Anthropologie de Paris. Bulletin et Mémoires. Ser. V, 5, 1—2.
- Société zoologique de France. Bulletin. 28, 1—8. 29, 1—8.
- Philadelphia. Academy of Natural Sciences. Proceedings. 55—56, 1.
- American Philosophical Society. Proceedings. 173—176.
- Pisa. Società Toscana di Scienze Naturali. Atti. Processi verbali. 13. (41—191). 15, 1—5.
- Pittsburgh. The Carnegie Museum. Publications. 20—28. Founders Day. 1903.
- Plymouth. Marine biological Association. Journal, N. S. 6, 4. 7, 1—2.
- Prag. Bøm. Kaiser Franz Joseph Academie der Wissenschaften, Literatur und Kunst. Rozpravy (Abhandl.) Trida (Kl.) I. 11. II. 7, 1—2. 8, 1—2. Historicky Archiv. Cislo. 22—23. Sbírka

- pramenů ku poznání literárního života v čechách,
na moravě a v slesku. Skup. I. Rada 1, 5—6.
2, 6. II, 6. 7. III, 4. Monumenta Palaeographica
Bohemia et Moraviae. 1. Bibliotéka klassiků a řeckých
a římských. Cislo 6. 8.
- Prag. Kgl. Böhmischa Gesellschaft der Wissenschaften. Jahresbericht. 1903. Sitzungsberichte. Mathem.-naturw. Cl. 1903. Cl. für Philos., Geschichte u. Philologie. 1903.
- Riga. Gesellschaft für Geschichte u. Alterthumskunde der Ostseeprovinzen Russlands. Mitteilungen. 18, 1. 19, 1. Sitzungsberichte. 1903.
- Rochester. Academy of Science. Proceedings. 4, p. 65 —148.
- Rom. Reale Academia dei Lincei. Atti. 1904.
- Rotterdam. Nederlansche dierkundige Vereeniging. Tijdschrift. Ser. 2. D. 8, 1. Aanvisten van de Bibliotheek. 1902.
- St. Louis. Academy of Sciences. Transactions. 12, 9—10. 13. 14, 1—6.
- Missouri botanical Garden. Annual Report. 14 (1903). 15 (1904).
- St Petersburg. L'Académie imperiale des Sciences. Mémoires. Ser. 8. Cl. hist.-philos. 6, 5—6. Ser. 8. Cl. phys.-math. 13, 1—7. 14. 15. 16, 1—3.
- Laboratoire biologique. Bulletin. 7, 1—3.
- Schwerin. Verein für meklenburgische Geschichte und Alterthumskunde. Jahrbücher. 69. Register. 41—50.
- Skara. Westergötlands Fornminnesförening. Tidskrift. 2, 4—5.
- Stavanger. Museum. Aarshefte. 1903.
- Stockholm. Svenska Fornminnesföreningen. Tidskrift. 12, 2.

- Stockholm. Entomologiska Föreningen. Tidskrift. 23. 24.
 — Nordiska Museet. Samfundet för nord. Mus. främjande. Meddelanden. 1902.
 — Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi. Ymer. 1904.
 — Kongl. Svenska Vetenskapsakademien. Arkiv för Kemi, Mineralogi och Geologi. 1. 2.
 Arkiv för Botanik. 1, 4. 2, 3, 1—3. Arkiv för Zoologi. 1, 3—4. Årsbok. 1904. Handlingar. 37, 4—8. 38. Meteorologiska Iagttagelser. 43—45. Les prix Nobel en 1901. A. Retzius. Skrifter i skilda ämnen.
 — Kongl. Vitterhets, Historie och Antiquitets Akademien. Månadsblad. 1898—99. 1901—2. Antiquarisk Tidskrift. 17, 2—3.
- Topeka. Kansas Academy of Science. Transactions. 18.
- Toronto. Canadian Institute. Transactions. 8, 3. Proceedings. 2, 6.
 — Meteorological Service, Dominion of Canada. Report. 1902. Register. 1902. Monthly Weather Rewiew. 27, 9—12. 28, 1—8.
- University. Studies. Physiological Series. 1, 4—5. Physical Science Series. 4. Papers from the chemical Laboratories. 40—43.
- Tromsø. Museum. Aarsberetning. 1901—03. Aarshefter. 26 (1903). O. Nicolaissen. Katalog over Oldsager i Tromsø Museum.
- Upsala. Universitetet. Årsskrift. 1903. Förarbetena till Sveriges Rikes Lag. 6. Nordiska Studier tillegnade Adolf Noreen. Results of the Swedish zoological Expedition to Egypt and White Nile. 1901. 1. P. T. Cleve. A treatise on the phytoplankton of the Atlantic and its tributaries and on the periodical changes of the plankton of Skagerak. Sveriges offentliga Bibliotek. Accessionskatalog.

- Upsala.   17 (1902) Bulletin mensuel de l'Observatoire meteorologique. 35 (1903).
- Washington.   Vetenskaps-societeten. Nova Acta. 20, 2.
- U. S. Departement of Agriculture. Year-book. 1903. North American Fauna. No. 23. Circular. 29.
- Smithsonian Institution. Smithsonian miscellaneous Collections. 44. 45, 1—4. 46. 47. Contributions. 1413. 1414. 1438. 1459. Annual Report. 1902. Bureau of Ethnologi. Annual Report. 20. Bulletin. 25. U. S. National Museum. Special Bulletin. 2. Proceedings. 25—27. Annual Report. 1901—1902.
- Library of Congress. Report ending June 30. 1903. List of References on Chinese Immigration. A List of books on the Philippine Island in the Library of Congress. Pardo de Tovera. Bibliotheka Filipina. A Calendar of I. P. Jones manuscripts in the Library of Congress. G. T. Ritchie. A List of Lincolniana.
- Naval Observatory. Report for the fiscal year ending $\frac{3}{4}$ 1903. Publications. 2 Ser. 1, 5.
- Coast and geodetic Survey. Annual Report. 1902—03.
- Geological Survey. Geological Atlas. 91—106. Bulletin. 209—117. Monographies. 44—45 & Atlas. Professional Papers. 9. 10. 13—15. Water-Supply and Irrigation Papers. 80—87.
- Wien.   K. K. Central-Anstalt für Meteorologie und Erdmagnetismus. Jahrbücher. 1902 (39).
- K. K. Zoolog. botan. Gesellschaft. Verhandlungen. 53 (1903).
- K. K. Naturhistorisches Hofmuseum. Jahresbericht. 1902.
- York.   Yorkshire Philosophical Society. Report. 1903.

-
- Zagreb. Kroatische Naturforscher Gesellschaft.
Glasnik. 13, 1—6. 14, 1—2. 15, 1—2. 16, 1.
- Zürich. Stadtbibliothek. Neujahrsblatt. 1904.
- Antiquarische Gesellschaft. Mitteilungen.
24. 25, 1—3. 26, 1—2. Bericht. 43 (1902—03).
Vom Berchtoldstage. 1904.
- Naturforschende Gesellschaft. Viertel-
jahrschrift. 48, 3—4. 49, 1—2.
- Östersund. Jämtlands Läns Fornminnesförening. Tid-
skrift. 3, 3.

